

Sygn. akt III AUa 2087/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Tadeusz Szweda (spr.)
Sędziowie	SSA Marek Żurecki SSA Marek Procek
Protokolant	Elżbieta Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2017r. w Katowicach

sprawy z odwołania M. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o rentę socjalną

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 5 października 2016r.
sygn. akt XI U 934/15

1. zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie;

2. przyznaje ze środków Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Katowicach na rzecz adwokata B. W., kwotę 300 zł (trzysta złotych) wraz

z 23% podatkiem od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonej M. B. z urzędu za obie instancje.

/-/SSA M.Żurecki /-/SSA T.Szweda /-/SSA M.Procek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 2087/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 marca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w Z. odmówił ubezpieczonej M. B. prawa do renty socjalnej, ponieważ komisja lekarska ZUS w dniu 18 marca 2015r. uznała, że wprawdzie jest ona całkowicie niezdolna do pracy, ale niezdolność ta nie pozostaje w związku z naruszeniem sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole, albo w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia, bądź w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

W odwołaniu od tej decyzji ubezpieczona wniosła o jej zmianę i przyznanie prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu wskazała, że pierwsze stany depresyjno- lękowe pojawiły się u niej przed ukończeniem 18 roku życia w trakcie dojrzewania.

W ich wyniku, doszło do próby samobójczej. Nadal jest w stałym leczeniu psychiatrycznym, gdyż jej choroba jest przewlekła i lekooporna.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując argumentację, jak w zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 5 października 2016r. Sąd Okręgowy w Katowicach w pkt 1 zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonej prawo do renty socjalnej od 1 lutego 2015r. do 30 czerwca 2017r.; w pkt 2 zasądził od organu rentowego kwotę 147,60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych.

Ubezpieczona M. B., ur. w dniu (...), od dnia 1 września 1985r. do dnia 31 grudnia 1987r. odbywała naukę zawodu zegarmistrza w (...) Szkoły Zawodowej w Zespole Szkół (...) w C.. W okresie od 2 listopada do 17 grudnia 1987r. uczęszczała na kurs dokształcania zawodowego w Centrum (...) w K.. Ubezpieczona zatrudniona była jako uczeń - zegarmistrz (od 25 września 1985r. do 31 grudnia 1987r.), kompletowacz ozalidowy (od 17 października 1988r. do 14 września 1989r.), kreślarz (od 15 września 1989r. do 6 sierpnia 1997r.). Dotychczas leczyła się głównie psychiatrycznie, ale jej najbliższa rodzina zawsze ukrywała te schorzenia. Jeszcze w szkole podstawowej miała stany lękowe, zaś w trakcie nauki w szkole zawodowej, tj. w dniu 18 września 1987r. podjęła próbę samobójczą, polegającą na spowodowaniu zatrucia tlenkiem węgla, gdyż źle zniosła śmierć swojego dziadka. Z wywiadu przeprowadzonego z M. B. w dniu 7 grudnia 1987r. w (...) w B. wynika, że znajdowała się wówczas od kilku tygodni w obniżonym nastroju, miała myśli samobójcze, uczucie beznadziejności, poczucie osamotnienia, zaburzenia snu, ciągle płacz (v. dokumenty stażowe i orzecznice w aktach ZUS, zaświadczenie - kopia k. 98, zaświadczenia - k. 48, dokumentacja medyczna - k. 16, karta wypisowa - k. 48, zeznania ubezpieczonej - k. 68, zeznania świadka M. R. (1) - k. 108-109, zeznania świadka W. G. - k. 133-134).

W dniu 2 lutego 2015r. ubezpieczona złożyła wniosek o przyznanie jej prawa do renty socjalnej.

Sąd Okręgowy wskazał, że biegli sądowi psychiatra oraz psycholog w pisemnej opinii z dnia 30 czerwca 2015r. rozpoznali u odwołującej zaburzenia obsesyjno- kompulsywne o uporczywym i ciężkim przebiegu oraz specyficzne zaburzenia osobowości. Uznali, że z przyczyn psychiatrycznych, ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy od dnia 27 lutego 2006r. do końca czerwca 2017r. W ocenie biegłych, brak jest wystarczających dowodów medycznych potwierdzających,

że zdiagnozowane zaburzenia psychiczne mają związek z naruszeniem sprawności organizmu powstałym przed 18 rokiem życia lub w trakcie nauki w szkole. Biegli wskazali, że specyficzne zaburzenia osobowości ujawniają się w okresie wieku rozwojowego (nieprawidłowy rozwój), a ostateczne nasilenie nieprawidłowych cech występuje w okresie

dojrzałości. Niemniej jednak, sama diagnoza zaburzeń osobowości nie jest tożsama z utratą zdolności do pracy. Ostatecznie biegli podnieśli, że objawy obsesyjno-kompulsywne z wywiadu pojawiły się u ubezpieczonej dopiero po urodzeniu córki, zaś hospitalizacja w 1987r., będąca następstwem zatrucia tlenkiem węgla w celach samobójczych, przemawia za istnieniem nieprawidłowych cech osobowościowych (v. opinia + karta leczenia szpitalnego - k. 28-32 a.s., pisemna opinia uzupełniająca - k. 54-55 a.s.).

Kolejny biegły sądowy z zakresu psychiatrii w opinii z dnia 7 czerwca 2016r. rozpoznał u ubezpieczonej zaburzenia obsesyjno-kompulsywne o znacznym nasileniu objawów oraz nawracające zaburzenia depresyjne. Ubezpieczona pozostaje całkowicie niezdolna do pracy do dnia 30 czerwca 2017r., przy czym, zdaniem biegłej, ustalony stopień niezdolności do pracy istnieje od dnia 27 lutego 2006r., tj. od rozpoczęcia pierwszej hospitalizacji psychiatrycznej z powodu ciężkiego epizodu depresji. Biegła uznała jednak, że niezdolność odwołującej do pracy ma związek z naruszeniem sprawności organizmu powstałym w czasie nauki szkolnej, gdyż po zgłoszeniu się do poradni zdrowia psychicznego w dniu 7 grudnia 1987r. uznano, że wymaga leczenia szpitalnego. Objawy opisane w dokumentacji z 1987r. wskazują natomiast, że wystąpił u niej wówczas pierwszy epizod depresyjny w przebiegu zaburzeń depresyjnych nawracających (choroba afektywna jednobiegunowa). Następny wyraźny epizod depresji ubezpieczonej wystąpił po porodzie. Dołączyły się wtedy objawy obsesyjno-kompulsywne (v. opinia + dokumentacja medyczna - k. 138-143 a.s.).

Sąd dał wiarę rzetelnej, pełnej i przekonująco uzasadnionej opinii sporządzonej przez biegłego z zakresu psychiatrii w dniu 7 czerwca 2016r. Opinia ta znajduje pełne odzwierciedlenie w zgromadzonej dokumentacji medycznej, w wynikach przeprowadzonych badań, a jej wnioski nie nasuwają wątpliwości co do zgodności z faktycznym stanem rzeczy. Powyższe ustalenia biegłej Sąd orzekający uznał za własne, albowiem zawierają właściwą ocenę dotychczasowego przebiegu leczenia schorzeń, które ubezpieczona poddaje pod rozwagę, jako ewentualne przyczyny naruszenia sprawności jej organizmu, powodujące całkowitą niezdolność do pracy.

Odmówił natomiast istotnej dla rozstrzygnięcia sprawy mocy dowodowej opinii sporządzonej przez biegłych sądowych z zakresu psychiatrii i psychologii, gdyż biegli ci niewłaściwie odnieśli się do tezy dowodowej przedstawionej im przez Sąd w postanowieniu z dnia 14 maja 2015r., a to zasadniczo przez błędne uznanie, że prawo do renty socjalnej nabywa wyłącznie osoba, która utraciła zdolność do pracy w dacie naruszenia sprawności organizmu, powodującego całkowitą niezdolność do pracy. Biegli psychiatra i psycholog we własnej opinii pominęli, że naruszenie sprawności organizmu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej nie oznacza utraty zdolności do zatrudnienia. Omawiana opinia posłużyła Sądowi jedynie do ustalenia daty, do której M. B. nie odzyska zdolności do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy wskazał, że w sprawie bezspornym było, że M. B. od lutego 2006r. pozostaje osobą całkowicie niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Sporna kwestia sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy ubezpieczona spełniła pozostały warunek do przyznania jej prawa do renty socjalnej, tj. czy w/ w niezdolność do pracy istnieje z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole, a przed ukończeniem 25 roku życia, czyli w okresach ustalonych w art. 4 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r., poz. 982 z późn. zm.).

Jak wynika z treści art. 4 ust. 1 i 2 w/w ustawy, renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

1. przed ukończeniem 18 roku życia;
2. w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia;
3. w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Osobie, która spełnia powyższe warunki, przysługuje renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała lub renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Sąd zwrócił uwagę, że przepis art. 4 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej nie zawiera wymogu powstania całkowitej niezdolności do pracy w okresach wymienionych w tym przepisie, a jedynie wymaga, aby całkowita niezdolność do pracy istniała z powodu naruszenia sprawności organizmu (nie określając stopnia, ani rodzaju tego naruszenia), które powstało w okresach wymienionych w przepisie.

Wynikiem postępowania dowodowego w sprawie było ustalenie, iż ubezpieczona od 27 lutego 2006r. do końca czerwca 2017r. pozostaje osobą całkowicie niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998R. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a niezdolność ta powstała w związku z naruszeniem sprawności organizmu powstałym w trakcie nauki w szkole zawodowej, a przed ukończeniem 25 roku życia, tj. przed dniem 30 marca 1994r. W niniejszej sprawie bezspornym pozostawało, iż ubezpieczona z powodu rozpoznanych zaburzeń psychicznych, pozostaje w stałym leczeniu psychiatrycznym od 2006r. Pośrednio z powodu zaburzeń w/w rodzaju, była jednak hospitalizowana we wrześniu 1987r., albowiem dopuściła się wówczas nieudanej próby samobójczej. W grudniu 1987r. w (...) w B. rozpoznano u niej zaburzenia zachowania i zdiagnozowano objawy depresyjne, ale mimo zaleceń lekarskich, nie podjęła leczenia. Objawy depresyjne były u niej diagnozowane również w 1991r., po narodzeniu córki w 1994r. oraz w 2004r. Wprawdzie zgromadzona dokumentacja medyczna nie potwierdza pozostawania przez odwołującą w stałym leczeniu psychiatrycznym od czasu nauki w szkole zawodowej, ale spowodowane to było brakiem zainteresowania najbliższej rodziny w ujawnianiu dolegliwości psychicznych M. B. oraz niechęcią jej samej do leczenia kształtujących się zaburzeń.

Rozpoznając sprawę, Sąd nie uwzględnił zarzutów organu rentowego składanych wobec opinii biegłego sądowego - lek. med. E. K., ponieważ opierały się one na nieuzasadnionej polemice. Nie jest zasadny zarzut ZUS, że pierwszy kontakt ubezpieczonej z psychiatrą w 1987r. dotyczył innej patologii psychiatrycznej (zaburzenia depresyjne), niż ta, która obecnie powoduje jej całkowitą niezdolność do pracy (zaburzenia obsesyjno-kompulsywne). Przeciwnie w toku postępowania orzeczniczego prowadzonego przez lekarza orzecznika ZUS oraz komisję lekarską ZUS stwierdzono, że ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy z powodu zaburzeń obsesyjno-kompulsywnych z przewagą czynności natrętnych oraz zaburzeń depresyjnych nawracających (v. opinia specjalistyczna lekarza konsultanta - k. 85-88 akt orzecznicznych ZUS, opinia lekarska - k. 95-97 akt orzecznicznych ZUS). Zaburzenia depresyjne nawracające były zatem jedną z przyczyn orzeczenia braku zdolności odwołującej do jakiegokolwiek pracy.

Skoro okazało się, iż ubezpieczona co najmniej od dnia 27 lutego 2006r. do dnia 30 czerwca 2017r. jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, a niezdolność ta powstała w związku z naruszeniem sprawności organizmu w ustawowo przewidzianym czasie, to należało uznać, że w dacie złożenia wniosku o rentę socjalną spełniała ona łącznie wszystkie warunki do przyznania w/w świadczenia przewidzianego przepisem art. 4 ustawy o rencie socjalnej.

W ustalonym stanie faktycznym i prawnym, Sąd I instancji znalazł podstawy do uwzględnienia odwołania ubezpieczonej i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. oraz powołanych wyżej przepisów orzekł, jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego ubezpieczonej Sąd orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku w oparciu o treść art. 98 § 1 i 3 k.p.c., § 12 ust. 2 i § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r., poz. 461).

Apelację od wyroku w całości wywiódł organ rentowy, zarzucając niewyjaśnienie istotnej okoliczności sprawy, a to, czy ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy z powodu naruszenia czynności organizmu, które ujawniły się w czasie nauki, przez niedopuszczenie dowodu z opinii innego lekarza biegłego sądowego psychiatry, wobec zgłoszenia przez organ rentowy uzasadnionych zastrzeżeń do opinii biegłego - lek. med. E. K. sprzecznej z opinią biegłego lekarza psychiatry M. D. i biegłego psychologa A. J. oraz naruszenie prawa materialnego, a to art. 4 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o renty socjalnej (Dz. U. z 2013r., poz. 982) przez przyznanie prawa do renty socjalnej za okres od 1 lutego 2015r. do 30 czerwca 2017r.

Dlatego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu, przy uwzględnieniu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Organ rentowy w uzasadnieniu podniósł, iż od początku kwestionował opinię biegłej E. K. wskazując, że biegła mówi o związku łączącym dwa różne schorzenia psychiatryczne i nie przytacza żadnego dowodu medycznego, z którego by wynikało, że obsesje są wynikiem depresji.

Dla wyjaśnienia sprzeczności pomiędzy dwoma opiniami psychiatrycznymi wydanymi w sprawie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wnosił o dopuszczenie dowodu z opinii trzeciego biegłego (lub zespołu biegłych), który został przez Sąd oddalony.

Organ rentowy wskazywał na błąd logiczny opinii, gdyż podstawą do stwierdzenia poprzednio niezdolności do pracy nie były przyczyny psychiatryczne związane z depresją, ale z zaburzeniami obsesyjno-kompulsywnymi.

Zaburzenia nastroju, do których zalicza się zaburzenia depresyjne nawracające nie osiągają nasilenia. mogącego skutkować całkowitą niezdolnością do pracy.

Wyprowadzanie etiologiczne zaburzeń obsesyjno-kompulsywnych z zaburzeń depresyjno-nawracających (jako naruszenia sprawności) jest nieuzasadnione i nie zostało poparte jakimikolwiek argumentami medycznymi.

Dlatego, zdaniem skarżącego, wyrok zapadł w sprawie niedojrzalej do rozstrzygnięcia.

We wniesionej przez pełnomocnika ubezpieczonej odpowiedzi na apelację złożony został wniosek o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonej kosztów postępowania, w szczególności zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego z tytułu reprezentacji ubezpieczonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym według norm przepisanych, gdyż koszty te nie zostały zapłacone ani w całości, ani w części.

Ubezpieczona podkreśla, iż z opinii E. K. z 7 czerwca 2016r. wynika w sposób jednoznaczny, iż całkowita niezdolność do pracy ubezpieczonej

ma związek z naruszeniem sprawności organizmu powstałym w czasie nauki szkolnej.

Renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia, bądź w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia. Nadto wskazała, iż pierwsze objawy pojawiły się u niej zanim ukończyła 18 lat. Ponadto, z przedstawionych przez ubezpieczoną dowodów wynika, iż była ona w czasie nauki szkolnej, gdy nastąpiło naruszenie sprawności organizmu, skutkujące obecnie całkowitą niezdolnością do pracy, a w czasie tym ubezpieczona nie miała ukończonych 25 lat. Potwierdza to zapis w dokumentacji PZP w B. oraz dokumentacja dotycząca nauki przedstawiona przez ubezpieczoną.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja organu rentowego zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była kwestia legitymowania się przez ubezpieczoną przesłankami przyznania prawa do renty socjalnej, w tym przesłanką całkowitej niezdolności do pracy spowodowanej naruszeniem sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia, w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia, albo w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r.

Całkowita niezdolność do pracy, będąca przesłanką prawa do renty socjalnej, może wprawdzie powstać po upływie okresów wskazanych w tym przepisie (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2006r., II UZP 4/06, OSNP 2006 nr 21-22, poz. 334, ale dla nabycia prawa do renty socjalnej istotne jest, by przyczyna naruszenia sprawności organizmu osoby ubezpieczonej (choroba) - powodująca całkowitą niezdolność do pracy - powstała nie później, niż w okresach wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o rencie socjalnej.

Konsekwencją tego jest, że całkowita niezdolność do pracy i naruszenie sprawności organizmu mogą powstać w różnych momentach.

Podkreślenia wymaga, że w okresach wskazanych w art. 4 ust. 1 pkt 1-3 musi powstać naruszenie sprawności organizmu, „z powodu” którego doszło do całkowitej niezdolności do pracy.

Przesłanki nabycia prawa do renty socjalnej nie są więc spełnione, gdy określone naruszenie sprawności organizmu spowodowało całkowitą niezdolność do pracy, ale powstało ono po upływie okresów wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o rencie socjalnej.

Odnosząc powyższe uwagi do okoliczności faktycznych wynikających z zebranego w sprawie materiału dowodowego, stwierdzić należy, że skoro ubezpieczona urodziła się (...), to okresy przewidziane w art. 4 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej w jej przypadku upływały odpowiednio: 1) 30 marca 1987r. - z chwilą ukończenia 18 roku życia, 2) 26 czerwca 1987r. - z chwilą zakończenia nauki w zasadniczej szkole zawodowej lub 3) 30 marca 1994r. - z dniem ukończenia 25 roku życia. Sąd I instancji ustalił, że wnioskodawczyni ukończyła naukę w szkole w dniu 31 grudnia 1987r. i po tej dacie nie kontynuowała edukacji.

Ustalenie to nie znajduje jednak odzwierciedlenia w zebranej w sprawie dokumentacji. Mianowicie, ze znajdującego się w aktach sprawy zaświadczenia z dnia 4 listopada 2015r. (k. 96) Zespołu Szkół (...) w C. wynika, że M. R. (2) była uczennicą (...) Szkoły Zawodowej w Zespole Szkół (...) w C. od 1 września 1985r. do 26 czerwca 1987r.

Nadto, Sąd I instancji powołał się na uczestnictwo ubezpieczonej w okresie od 2 listopada do 17 grudnia 1987r. w kursie kształcenia zawodowego w Centrum (...) w K.. Jednak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia

5 grudnia 2007r., II UK 73/07, stwierdził, że skoro ustawa o rencie socjalnej nie zawiera definicji szkoły, to zasadnym jest odwołanie się w tej kwestii do ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, która całościowo regulując system edukacji w Polsce, nie obejmuje - jako szkoły - placówek kształcenia ustawicznego wymienionych w art. 2 pkt 3a. Ustawa o systemie oświaty rozróżnia szkołę i inne placówki, w tym kształcenia ustawicznego. Dlatego uczestnictwo w charakterze słuchacza w kursie dokształcania zawodowego w zawodzie zegarmistrza, prowadzonym przez centrum kształcenia ustawicznego, nie może być uznane za naukę w szkole w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o rencie socjalnej.

Zatem, właśnie data 26 czerwca 1987r. stanowi miarodajny punkt odniesienia do zastosowania wobec ubezpieczonej regulacji z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o rencie socjalnej. Postępowanie dowodowe w sprawie powinno więc zmierzać do ustalenia, czy naruszenie sprawności organizmu ubezpieczonej w postaci zaburzeń depresyjnych nawracających powstało najpóźniej do dnia 26 czerwca 1987r. Jedynie pozytywne ustalenie tej okoliczności mogło prowadzić do uwzględnienia odwołania.

Sąd I instancji przyjął, w oparciu o opinię biegłej psychiatry, że ubezpieczona zgłosiła się do poradni zdrowia psychicznego w dniu 7 grudnia 1987r. Objawy opisane w dokumentacji z 1987r. wskazują, że wystąpił u niej wówczas pierwszy epizod depresyjny w przebiegu zaburzeń depresyjnych nawracających (choroba afektywna jednobiegunowa). Uznano, że wymaga leczenia szpitalnego.

Zatem, skoro przedmiotowe schorzenie ubezpieczonej „pojawiło się” dopiero w grudniu 1987r., to naruszenie sprawności organizmu ubezpieczonej - które uzasadniałoby prawo do renty socjalnej - nie powstało do dnia zakończenia nauki w szkole (26 czerwca 1987r.).

Zasadny jest wobec tego zarzut organu rentowego zawarty w apelacji, iż ubezpieczona nie wykazała, że występująca u niej całkowita niezdolność do pracy spowodowana została naruszeniem sprawności organizmu powstałym w okresie nauki w szkole.

W takim stanie faktycznym uznać należy, że nie zostały spełnione przesłanki prawa do renty na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o rencie socjalnej.

Z powyższych względów, Sąd odwoławczy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł o zmianie zaskarżonego wyroku i oddaleniu odwołania oraz przyznał reprezentującemu ubezpieczoną pełnomocnikowi procesowemu opłatę (120 zł + 180 zł) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 2 oraz § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst Dz. U. z 2013r., poz. 461) za pierwszą instancję, a za drugą instancję - w oparciu o § 16 ust. 1 pkt 2 oraz § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016r. poz. 1714).

/-/SSA M.Żurecki /-/SSA T.Szweda /-/SSA M.Procek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR